

Maaatalouden tutkimuskeskus

KASVINJALOSTUSLAITOS

TIEDOTE NO 15

Rolf Manner

LUJA-KEVÄTVEHNÄ

JOKIOINEN 1980

ISSN 0355-1101

Alkuperä

Kevätvehnä Jo 8141 on aikaisuus-, korrenlujuus- ja tähkäidäntävalinta kevä-
vehnälinjasta Jo 3499. Valinta on suoritettu kasvinjalostuslaitoksella v. 1968.
Linja Jo 3499 on puolestaan valinta risteytyksen Svenno x (Hopea x Tammi) F₃-
populaatiosta v. 1958.

Morfologiset ominaisuudet

Jo 8141-kevätnälinja on ollut valtion siementarkastuslaitoksen laboratorio-
ja kenttäkokeissa vuosina 1975-76 ja 1978. Valtion siementarkastuslaitoksen
vt. johtaja, maisteri Osmo Ulvinen on näihin tutkimuksiin perustuen laatinut
liitteenä 1 olevan lajikekuvauksen.

Lajikekuvauksessa todetaan, että Jo 8141-kevätnä poikkeaa havaittavasti muista
tunnetuista kevätnälajikkeista ja voidaan todeta itsenäiseksi jalosteeksi.

Jo 8141-kevätnän kasvusto on ennen tähkimistä voimakkaan vihreää. Tuleentumis-
vaiheessa Jo 8141 on korreltaan voimakkaan punertavaa, mutta tähkät sensijaan
ovat vaaleita.

Kevätvehnä Jo 8141 tähkii 1-2 päivää Rusoa myöhemmin, mutta tuleeentuu 1-2 päivää
Rusoa aikaisemmin. Kasvusto on 10-15 cm Rusoa lyhyempää.

Kokeilu kotimaassa

Jo 8141-kevätnä on otettu vertaileviin kokeisiin seuraavasti:

MTTK:ssa

Kasvinjalostuslaitos, Jokioinen	1973
Kasvinviljelylaitos, Tikkurila	1977
Lounais-Suomen koeasema, Mietoinen	1975
Satakunnan koeasema, Peipohja	1976
Kymenlaakson koeasema, Anjalankoski	1977

Muilla valtion tukemilla koepaikoilla:

Ahvenanmaan koeasema, Jomala	1977
------------------------------	------

Yhteistyölaitoksissa:

Hankkija, Anttilan koetila, Tuusula	1976
" , Nikkilän koetila, Kangasala	1978
OTK, Juhmon koetila, Tuusula	1976

Kokeilu ulkomailla

Jo 8141-kevätvehnää on alustavasti kokeiltu tai kokeillaan Ruotsissa, Norjassa ja Kanadassa.

Lisäysviljely

Jo 8141-kevätvehnä annettiin vuonna 1975 Jokioisten siemenkeskuksen lisättäväksi.

Kasvuaika

Jo 8141-kevätvehnä sijoittuu aikaisimpien kevätvehniä joukkoon maassamme. Sen kasvuaika on ollut keskimäärin koko maassa 106 päivää. Jo 8141-vehnää aikaisempiä ovat olleet Apu neljä ja Hankkijan Ulla kaksi päivää; sen sijaan Jo 8141:tä myöhäisempiä ovat olleet Ruso päivän, Hankkijan Taava kaksi ja Hankkijan Tapio kolme päivää. Myöhäiset lajikkeet Drabant ja Tähti ovat tuleentuneet keskimäärin 7-8 päivää Jo 8141:n jälkeen (taulukko 1).

Satoisuus

Jo 8141-kevätvehnä on sen aikaisuuden huomioonottaen satoisa lajike. Aikaiset lajikkeet Apu ja Hankkijan Ulla ovat olleet selvästi Jo 8141:tä heikompi satoisia: Apu 8 % ja Hankkijan Ulla 7 %. Ruso ja Hankkijan Taava ovat olleet keskimäärin 3 %:a satoisampia kuin Jo 8141. Keskimyöhäinen Hankkijan Tapio on ollut 8 % ja myöhäinen Drabant 13 % Jo 8141:tä satoisampia. Myöhäinen, laadultaan hyvä Tähti-kevätvehnä on jäänyt 5 % Jo 8141-vehnän satotasosta (taulukko 1).

Satoisuudeltaan Jo 8141 on menestynyt kauppalajikkeisiin verrattuna hyvin sekä I- että II-viljelyvyöhykkeellä (taulukot 2 ja 3). I-vyöhykkeellä Jo 8141 on ollut keskimäärin yhtä satoisa kuin mittari Ruso, ja se on voittanut siellä Tähden 4 prosentilla. Kun otetaan huomioon, että Ruso ja Tähti edustavat yli 80 % kevätvehnapinta-alasta (Ruso 48 ja Tähti 35 % vuonna 1979), on sitä vertailtava näihin lajikkeisiin. Etelässä (I-viljelyvyöhykkeellä) Jo 8141 on keskimäärin antanut jyväsatoa 4 % enemmän kuin Apu ja 6 % enemmän kuin Hankkijan Ulla. II-vyöhykkeellä Jo 8141 on voittanut Tähden 5 % ja antanut 4 % pienemmän sadon kuin Ruso. Jo 8141 on keskimäärin II-vyöhykkeellä voittanut Avun 11 % ja Hankkijan Ullan 8 %.

Jo 8141 on korrenilujuudeltaan omaa luokkaansa. Keskimäärin samaa korrenpituusluokkaa edustavat Hankkijan Taava, Ulla ja Tapio ovat lakoutuneet 4-10 %-yksikköä Jo 8141:tä enemmän. Pitkäkortiset Drabant, Ruso, Tähti ja Apu ovat lakoutuneet 5-43 %-yksikköä Jo 8141:tä enemmän. Tämä merkitsee, että Ruson, Tähden, Avun, Hankkijan Ullan ja Hankkijan Tapion lakoprosentti on ollut kaksinkertainen tai sitä suurempi Jo 8141:teen verrattuna (taulukko 1) keskimäärin kokeissa.

Taulukko 1.

Jo 8141-kevätkuennän menestyminen koko maassa vv. 1972-79

Koejäsen	Jyvästo		La- ko %	Kasvu- aika vrk	Kor- keus cm	Tjp g	Hlp kg	Valk. %	Sakoluku	
	kg/ha	sl							1	3
Kok.l.m.	42		34	40	41	38	37	25	30	6
Jo 8141	3510	97	7 ^{xxx}	106 ^{xxx}	82	32.5	72.7	14.3	179	124
Ruso	3620	100	18	107	90	38.0	72.8	14.0	151	112
Kok.l.m.	42		34	40	41	38	37	25	30	6
Jo 8141	3510	105 ^x	7 ^{xxx}	106 ^{xxx}	82	32.5	72.7	14.3	179	124
Tähti	3350	100	16	114	94	34.0	73.0	15.0	192	145
Kok.l.m.	21		18	21	20	19	20	11	16	4
Jo 8141	3670	108 ^x	5 ^{xxx}	104 ^{xxx}	79	33.5	74.2	14.7	188	115
Apu	3400	100	48	100	88	32.3	73.4	15.6	137	98
Kok.l.m.	37		30	35	37	33	32	23	28	4
Jo 8141	3530	87 ^{xxx}	7 ^x	106 ^{xxx}	82	32.8	72.5	14.2	172	119
Drabant	4050	100	12	117	89	35.0	73.3	12.8	140	110
Kok.l.m.	35		23	33	35	31	30	22	27	6
Jo 8141	3480	97 ^x	7	107 ^{xxx}	81	32.5	72.1	14.1	165	124
Hankkijan Taava	3590	100	11	109	83	37.9	71.2	13.9	139	121
Kok.l.m.	34		27	32	34	30	29	21	26	6
Jo 8141	3460	107 ^{xxx}	7 ^x	106 ^{xxx}	81	32.3	72.1	14.2	169	124
Hankkijan Ulla	3230	100	14	104	81	35.2	70.4	15.8	140	123
Kok.l.m.	34		27	32	34	30	29	21	26	6
Jo 8141	3480	92 ^{xxx}	8 ^{xxx}	107 ^{xxx}	81	32.5	72.2	14.1	162	124
Hankkijan Tapio	3770	100	18	110	85	35.5	72.3	14.9	133	119

Taulukko 2.

Jo 8141-kevätvehnän menestyminen I-viljelyvyöhykkeellä vv. 1972-79

Koejäsen	Jyvästo		La- ko %	Kasvu- aika vrk	Kor- keus cm	Tjp g	Hlp kg	Valk. %	Sakoluku	
	kg/ha	sl							1	3
Kok.l.m.	15		11	15	14	13	13	9	12	6
Jo 8141	3810	100	2 ^x	106 ^x	84	34.5	74.0	14.4	193	124
Ruso	3800	100	14	107	92	39.7	74.0	14.2	166	112
Kok.l.m.	15		11	15	14	13	13	9	12	6
Jo 8141	3810	104	2	106 ^{xxx}	84	34.5	74.0	14.4	193	124
Tähti	3660	100	9	114	96	36.2	74.7	14.4	223	145
Kok.l.m.	9		6	9	8	9	9	6	9	4
Jo 8141	3640	104	2 ^{xxx}	104 ^{xx}	80	34.4	74.2	14.8	176	115
Apu	3510	100	63	100	90	33.0	73.2	15.7	140	98
Kok.l.m.	14		11	14	14	12	12	8	11	4
Jo 8141	3880	89 ^x	2 ^x	107 ^{xxx}	84	34.8	73.6	14.1	179	119
Drabant	4340	100	9	114	90	37.0	73.2	12.5	152	110
Kok.l.m.	13		10	13	13	11	11	8	11	6
Jo 8141	3750	97	2	107 ^x	82	34.0	73.1	14.1	179	124
Hankkijan Taava	3850	100	7	109	85	39.5	73.8	13.9	152	121
Kok.l.m.	13		10	13	13	11	11	8	11	6
Jo 8141	3750	106	2	107 ^{xxx}	82	34.0	73.1	14.1	179	124
Hankkijan Ulla	3540	100	12	103	83	36.3	72.0	16.0	161	123
Kok.l.m.	13		10	13	13	11	11	8	11	6
Jo 8141	3750	92 ^x	2	107 ^{xx}	82	34.0	73.1	14.1	179	124
Hankkijan Tapio	4050	100	12	110	86	36.2	73.4	13.0	152	119

Taulukko 3.

Jo 8141-kevätvehnän menestyminen II-viljelyvyöhykkeellä

Koejäsen	Jyväsaato		La- ko %	Kasvu- aika vrk	Kor- keus cm	Tjp g	Hlp kg	Valk. %	Sako- luku
	kg/ha	sl							
Kok.l.m.	27		23	25	27	25	24	16	18
Jo 8141	3350	96 ^x	9 ^{xxx}	106 ^{xx}	81	31.4	72.1	14.3	170
Ruso	3500	100	19	107	89	37.1	72.3	14.0	142
Kok.l.m.	27		23	25	27	25	24	16	18
Jo 8141	3350	105 ^x	9 ^{xx}	106 ^{xxx}	81	31.4	72.1	14.3	170
Tähti	3170	100	19	114	93	32.7	72.1	14.6	172
Kok.l.m.	12		12	12	12	10	11	5	7
Jo 8141	3690	111 ^x	6 ^{xxx}	104 ^{xxx}	87	31.5	74.2	14.7	202
Apu	3330	100	40	101	78	32.6	73.2	15.7	133
Kok.l.m.	23		19	21	23	21	20	15	17
Jo 8141	3320	86 ^{xxx}	10	106 ^{xxx}	80	31.7	71.9	14.3	167
Drabant	3880	100	13	113	86	34.0	70.8	13.0	132
Kok.l.m.	22		18	20	22	20	19	14	16
Jo 8141	3320	96 ^x	10	107 ^{xxx}	81	31.6	71.4	14.1	156
Hankkijan Taava	3450	100	13	109	83	37.0	70.4	13.9	130
Kok.l.m.	21		17	19	21	19	18	13	15
Jo 8141	3280	108 ^{xx}	10	106 ^{xx}	80	31.3	71.5	14.2	162
Hankkijan Ulla	3040	100	16	104	80	34.6	69.4	15.6	126
Kok.l.m.	21		17	19	21	19	18	13	15
Jo 8141	3340	92 ^{xx}	11 ^{xx}	107 ^{xxx}	81	31.6	71.7	14.1	150
Hankkijan Tapio	3600	100	22	110	85	35.1	71.6	13.5	120

Jyvöominaisuudet

Jo 8141-kevätheinä on verraten pienijyväinen lajike. Kauppalajikkeet, Apua lukuunottamatta, ovat tuhannenjyvöpainoltaan suurempia kuin Jo 8141 (taulukko 1).

Koejakson, vuosien 1972-79, vaikeat kasvukausien ja korjuukausien säöolosuhteet heijastuvat paitsi tuhannenjyvöpainon alhaisuuteen myös erittäin selvästi hehtolitrönpainoihin. Jo 8141-kevätheinä on tämän ominaisuuden suhteen yltönyt vertailulajikkeiden tasolle ja keskimöärin ollut Ruson luokkaa. Merkittövimmät erot Jo 8141-vehnän hyväksi ovat erot Apuun 0.8 kg ja Hankkijan Ullaan 1.7 kg ja Hankkijan Taavaan 0.9 kg (taulukko 1).

Sakoluku ja sakoluvunkestövyys

Jo 8141-kevätheinä sakoluku on kokeissa ollut keskimöärin korkeampi kuin kaikilla aikaisilla ja "keskiaikaisilla" kauppalajikkeilla. Ainoa lajike, joka on ollut Jo 8141:ä parempi, on myöhäinen Tähti.

Sakoluvun paremmuus korostuu II-vyöhykkeen kokeissa, joissa Jo 8141:n sakoluku on ollut huomattavan korkea ja jopa Tähdön luokkaa. Korjuuaikakokeet osoittavat Jo 8141:n sakoluvun kestövän hyvänä koko korjuukauden, joskin Tähti-vehnä on sakoluvun kestövyyden suhteen osoittautunut parhaaksi kevätheinälaajikkeeksi maassamme (taulukko 1).

Myöhäiset kevätheinälaajikkeet tuleentuvat keskimöärin viikon Jo 8141:a myöhemmin. Myöhäisinä ja sateisina syksyinä ero tuleentumisessa on vieläkin suurempi siihen aikaan kun tavallisesti ilma viilenee, joten myöhäiset lajikkeet keskimöärin ovat paremmassa asemassa kuin aikainen lajike kuten Jo 8141 sakolukua almanakan mukaan mitattuna.

Valkuaispitoisuus

Valkuaispitoisuuden suhteen Jo 8141-vehnä on keskimöärin ollut 0.3 %-yksikköä Rusoa, 0.2 %-yksikköä Hankkijan Taavaa ja 1.4 %-yksikköä Drabantia parempi. Sitä vastoin Hankkijan Ulla on ollut 1.6 %-yksikköä sekä Tähti, Apu ja Hankkijan Tapio keskimöärin 0.7 - 0.9 %-yksikköä Jo 8141:tä valkuaisriikkaampia.

Myllytys- ja leivontaominaisuudet

KJL:n tietoon tulleita leivontatutkimusten tuloksia on olemassa yhteensä 3 kappaletta. Vertailuja on Rusoon, Tähteen ja Drabantiin 3, Apuun 2 ja Ullaan 1.

Jo 8141-kevätvehnän menestyminen Rusoon, Apuun, Hankkijan Ullaan ja Tähteen verrattuna koepaikoittain vv. 1972-79

Paikka ja vuosi	Jo 8141		Ruso		Apu		Hankkijan Ulla		Tähti	
Jokioinen										
-73	3430	100	3770	110	-	-	-	-	3600	105
-74	4450	100	4300	97	-	-	-	-	4540	102
-75	2760	100	3150	88	2180	79	2970	108	3150	114
-76	3640	100	3360	92	2790	77	3170	87	3610	99
-77	2550	100	3040	119	-	-	2550	100	2330	91
-78	3420	100	3070	90	-	-	2990	87	3020	88
-79	2190	100	2330	106	-	-	1880	86	1940	89
-79	3730	100	3670	98	3870	104	-	-	3130	84
-79	2610	100	3110	119	3220	123	-	-	2450	94
Ka	3200	100	3310	103					3090	97
	3190	100			3020	95				
	2910	100					2710	93		
Tikkurila										
-77	4110	100	4410	107	-	-	3770	92	4680	114
-78	4300	100	4200	98	3830	89	3550	83	3900	91
-79	3850	100	4110	107	3670	95	3820	99	3970	103
Ka	4090	100	4240	104			3710	91	4190	102
	4080	100			3750	92				
Mietoinen										
-75	2880	100	2660	92	2340	81	-	-	2970	103
-76	4430	100	4700	106	4790	108	4790	108	4920	111
-77	3480	100	3570	103	3990	115	3470	100	2930	84
-77	2930	100	3390	116	-	-	2890	99	2190	75
-78	3740	100	3960	106	3370	90	3430	92	4020	107
-78	3690	100	3280	89	3690	100	3440	93	2950	80
-79	2080	100	2270	109	2290	110	1950	94	2150	102
-79	2080	100	2460	118	2510	121	1690	81	2620	126
Ka	3160	100	3290	104					3090	98
	3200	100			3280	103				
	3200	100					3090	97		

	Jo 8141		Ruso		Apu		Hankkijan Ulla		Tähti		
Peipohja											
-76	4940	100	4990	101	4710	95	4370	88	4790	9	
-77	3640	100	3550	98	2580	71	3290	90	2650	7	
-78	3800	100	3630	96	3310	87	2770	73	3670	9	
-79	3000	100	3330	111	2960	99	2780	93	3270	10	
Ka	3850	100	3880	101	3390	88	3300	86	3600	94	

Anjala											
-77	2090	100	2010	96	-	-	1780	85	2270	109	
-77	3300	100	3790	115	-	-	3350	101	2760	84	
-78	3870	100	3990	103	-	-	3540	91	3650	94	
-78	1700	100	2570	151	-	-	2130	125	1830	108	
-79	2430	100	2950	121	-	-	2260	93	1530	63	
-79	2430	100	2720	112	-	-	2240	92	2240	92	
Ka	2640	100	3010	114	-	-	2550	97	2380	90	

Hauho											
-76	4080	100	4530	111	-	-	-	-	3130	77	
-77	3650	100	3860	106	-	-	3960	108	3400	93	
-78	3080	100	3020	98	-	-	2850	93	2990	97	
-79	3350	100	4010	120	-	-	3230	96	3540	106	
Ka	3540	100	3860	109	-	-			3270	92	
	3360	100					3350	100			

Anttila											
-76	5710	100	5180	91	5090	89	6000	105	5260	92	
-78	5300	100	4450	84	-	-	4500	85	3960	75	
-78	3010	100	3450	115	-	-	2750	91	3000	100	
Ka	4670	100	4360	93			4420	95	4070	87	
	5710	100			5090	89					

	Jo 8141		Ruso		Apu		Hankkijan Ulla		Tähti	
Tohkala										
-78	4 180	100	4660	111	-	-	3650	87	4670	112
Juhmo										
-76	5580	100	5310	95	-	-	-	-	5430	97
Pälkäne										
-75	3110	100	2960	95	2350	76	-	-	3300	106
-77	4750	100	4300	91	3750	79	3950	83	4720	99
-78	4710	100	4870	103	4570	97	4490	95	4450	94
-79	3610	100	3590	100	3570	99	3230	89	3680	102
Ka	4050	100	3930	97	3560	88			4040	100
	4360	100					3890	89		

Jauhosaalis on Jo 8141:llä ollut parempi kuin Rusolla, Tähdellä ja Drabantilla, Apu on ollut prosenttiyksikön parempi jauhon tuhka-%:n ollessa Jo 8141:a matalampi Ullan jauhosaalis oli sama kuin Jo 8141:n, Hankkijan Ullan tuhkaprosentin ollessa korkeampi, joten Hankkijan Ulla siinä kokeessa ei ollut Jo 8141:ä parempi (taulukko 5).

Kestoluku on Jo 8141:lla ollut parempi kuin muilla lajikkeilla Tähteä lukuunottamatta (taulukko 5)

Kostea sitko prosentti on Jo 8141:llä ollut pienempi kuin muilla lajikkeilla Drabantia lukuunottamatta (taulukko 5).

Jo 8141:n paisuntaluku on kokeissa ollut kaikkia muita lajikkeita korkeampi. Huomattava ero on ollut aikaisiin lajikkeisiin Apuun ja Hankkijan Ullaan (taulukko 5)

Jo 8141:n valorimetriarvo on ollut kokeissa keskimäärin korkeampi kuin Ruson ja Avun, mutta matalampi kuin Tähten ja Hankkijan Ullan (taulukko 5)

Jo 8141:n ekstensogrammin suhde on ollut suurempi kuin kaikilla muilla lajikkeilla ja se on näin ollen ollut paras (taulukko 5).

Ruson, Tähten ja Avun leipätilavuudet ovat olleet keskimäärin Jo 8141:n leipätilavuutta pienempiä. Vain Hankkijan Ulla ja Drabant ovat saavuttaneet suurempia leipätilavuuksia kuin Jo 8141 (taulukko 5). Pitkään nostatessa Jo 8141:n ja Hankkijan Ullan leipätilavuudet ovat olleet suurimmat. Jo 8141:n leipätilavuus nousee hyvin voimakkaasti pidennettäessä nostatusaikaa (piirros 1), mikä on ominaista ns. kovalle vehnälle kuten mm. Manitoballe ja Ukrainalaiselle vehnälle.

Taudinkestävyys

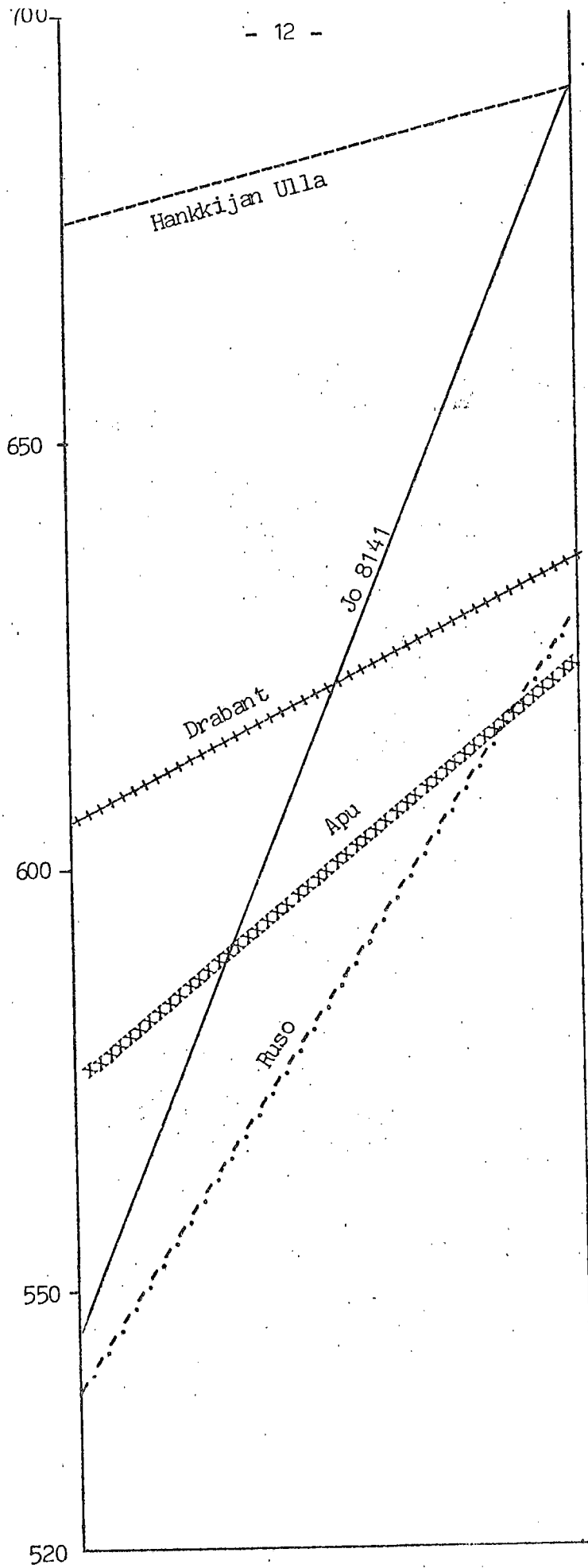
Jo 8141 on ollut vuosina 1977-79 mukana kasvitautien tutkimuslaitoksen haisunokikeissa, jolloin se on ollut Taavaa, Rusoa ja Apua kestävämpi. Koetulokset ovat sitävastoin ristiriitaisia verrattaessa Tähteen, Drabantiin, Hankkijan Ullaan ja Tapioon (taulukko 6).

Vuosina 1977 ja 1979 kasvitautien tutkimuslaitos analysoi Septorian antamia tappioita Tikkurilan kokeissa, joiden tulokset olivat ristiriitaisia. Kuitenkin Jo 8141 oli enemmän saastunut kuin Ruso, Drabant ja Taava (taulukot 7 ja 8). Toisaalta vuoden 1979 havaintosarjassa kolmella koepaikalla Jo 8141 ja Drabant olivat kestävimät. Ruso, Tähti ja Taava olivat kaikilla koepaikoilla enemmän saastuneet kuin Jo 8141 (taulukko 7).

Taulukko 5.

Jo 8141:n myllitys- ja leivontaolosolot

Lajike	Vert. lm.	Jauho- saalis %	Jauhon tuhka %	Kesto- luku	Kostea sisko %	Paisunta luku	Valo- rin. luku	Ekst. gr. suhde	Leipä- tilavuus
Jo 8141	(3)	74	+0.65	130	29.2	25	54	1.03	615
Ruso	3	-2	-0.04	-5	+4.3	-4	-2	-0.15	-35
Tähti	3	-1	+0.12	+13	+4.1	-4	+8	-0.17	-65
Drabant	3	-1	+0.06	-2	-0.6	-4	+0	-0.35	+5
Apu	2	+1	-0.10	-43	+7.0	-15	-10	-0.57	-15
Ulla	1	+0	+0.09	-17	5.6	-12	+12	-0.31	+60

Piirros 1. 30 + 40 min

30 + 80 min

Nostatusajat

Taulukko 6.

Kasvitautilien tutkimuslaitoksen kevätvehnälaajikkeiden haisunoenkestävyykokeet vv. 1977 - 1979

	1977		1978 x)		1979	
	Yksilöitä yhteensä kpl	Noki- yksilöitä %	Yksilöitä yhteensä kpl	Noki- yksilöitä %	Yksilöitä yhteensä kpl	Noki- yksilöitä %
Jo 8141	218	22.0	147	11.6 %	164	7.9
Ruso	219	39.3			149	34.2
Tähti	220	6.8			148	10.1
Apu	223	24.2			134	17.9
Hankkijan Ulla	188	11.7			134	9.0
Hankkijan Taava	222	22.1	231	51.9	146	41.1
Hankkijan Tapio	170	18.8	207	10.6	139	8.6
Drabant	232	9.1	224	38.8	174	34.5

x) eri rotu kuin vuoden 1977-kokeessa

Taulukko 7.

Kasvi tautien tutkimuslaitoksen Septoria-havainnot 1977 ja 1979

	v. 1977		v. 1979		Keskimäärin
	Saastunut lehtipinta-ala % Tikkurila	Pälkäne 9/8	Septoria % tähkiissä Satakunta 22.8	Tikkurila 29.8	
Jo 8141	2.40	4	6	3	4
Ruso	0.71	5	11	18	11
Tähti	0.24	8	15	15	13
Apu	-	2	6	6	5
Hankkijan Ulla	?	3	7	5	5
Hankkijan Taava	1.40	8	12	14	11
Hankkijan Tapio	2.64	3	12	2	6
Drabant	1.26	4	7	1	4

Taulukko 8.

Kasvitautilien tutkimuslaitoksen Septorian saastutuskoe kasvihuoneessa v. 1979

Kylvö 2.7., saastutus 17.7 S. noforeemin itiösuspensiolla

Kestävyyks 0-3 0 = kestävä, 3 = albia Saastunut lehtipinta-

Pv. 7.8. Pv. 24.8. ala, % 24.8.

Jc 8141	1.2	3		46
Ruso	2.5	3		10
Tähti	2.5	3		53
Apu	-	-		-
Hankkijan Ulla	1.8	3		59
Hankkijan Taava	1.5	2.8		43
Hankkijan Tapio	1.0	2.5		15
Eräoheit	2.3	3		38

(Näiden havaintojen perusteella ei lajikkeiden välillä ole todettavissa kestävyseroja Septoriaa vastaan)

Kasvitautilien tutkimuslaitos on vuosina 1977-79 tehnyt kevätvehnälajikkeiden heinähärmäsaastuntaa koskevia havaintoja. Tulokset vaihtelevat paljon. Kuitenkin Apu ja Hankkijan Tapio olivat vähemmän härmän saastuttamia kuin Jo 8141. Myös Drabant ja Hankkijan Ulla olivat kokeitten enemmistössä vähemmän saastuneita kuin Jo 8141, kun taas Hankkijan Taava, Ruso ja Tähti olivat kokeitten enemmistössä enemmän saastuneet kuin Jo 8141 (taulukko 9).

Vuonna 1979 Weibullsholmissa, Ruotsissa tehdyssä havaintosarjassa Jo 8141 oli hieman vähemmän härmän saastuttama kuin Drabant ja Ruso, mutta enemmän kuin Tähti (taulukko 10).

Kasvitautilien tutkimuslaitoksen vuonna 1978 tekemistä keltaruostehavainnoista ei suurempia lajike-eroja ilmene.

Yhteenveto

Jo 8141 on keskimäärin kokeissa satoisuudessa ollut Apua, Hankkijan Ullaa ja Tähteä parempi. Keskimäärin se ei satoisuudessa täysin saavuttanut Rusoa, mutta on viljelyvyöhykkeellä I (Varsinais-Suomi ja etelärannikko alue) ollut myös satoisuudessa täysin Ruson veroinen.

Jo 8141 on aikainen s.o. aikaisempi kuin Ruso, Taava, Tapio, Tähti ja Drabant. Se on kuitenkin 4 päivää Apua ja 2 päivää Hankkijan Ullaa myöhäisempi.

Jo 8141 on lujakortisempi kuin kaikki Suomessa viljellyt kevätvehnälajikkeet.

Jo 8141:n sakoluku ja sakoluvun kestävyys ovat korkeat s.o. kaikkia kauppalajikkeita paremmat Tähteä lukuunottamatta.

Jo 8141:n proteiinipitoisuus on korkeampi kuin Ruson, Taavan ja Drabantin. Proteiinin laatu näyttää olevan Tähten luokkaa tai lähellä sitä. Jo 8141:n myllytys- ja leivontaominaisuudet ovat lupaavia.

Viljelysuositus

Jo 8141 suositellaan viljeltäväksi Suomen koko kevätvehnän viljelyalueella.

Taulukko 9.

Kevätvehniän hämänkestävyyshavainnot kasvi tautien tutkimuslaitoksen kokeissa v. 1977

Hämän saastuttama lehtipinta-ala % (saastunut ylin lehti)

	1977		1978		1979	
	Satakunnan koeasema	Tikkurila	Satakunnan koeasema	Hämeen koeasema	Tikkurila	Satakunnan koeasema
Jo 8141	0.76	1.25	2	11	13	7
Ruso	2.29	1.25	3	13	10	6
Tähti	1.30	1.75	2	13	11	3
Apu	0.16	-	+ ¹⁾	2	9	2
Hankkijan Ulla	1.33	1.00	1	(2)	8	3
Hankkijan Taava	1.99	1.50	2	11	16	5
Hankkijan Tapio	0.23	0.32	0	2	4	1
Drabant	0.00	0.00	0	14	11	0

1) + = hiukan

Taulukko 10.

Kevätvehnä 1979 Weibullsholmissa (Landskrona, Ruotsi)

Lajike	Härmän vast.kyky 1-10 ^x
Drabant	3.5
Ruso	3.5
Tähti	5.8
Veka	7.5
Jo 8141	4.0
Jo 8147	3.5
Pompe	5.7
Jo 8164	2.5
Jo 8195	2.0

x 10 = täysin vast.kyk.

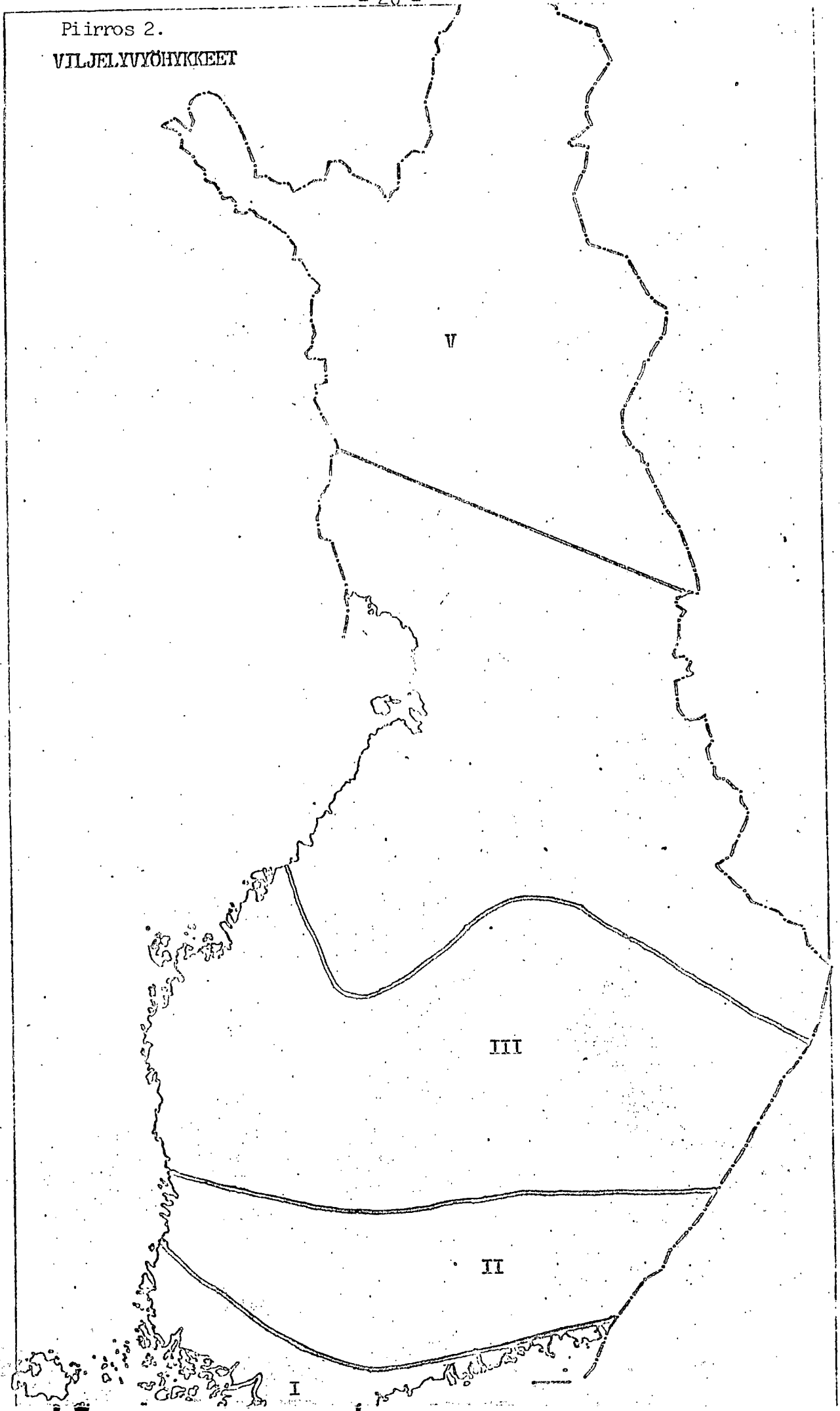
Taulukko 11.

Kasvitautien tutkimuslaitoksen keltaruostehavainnot

	Keltaruoste Satakunnan koeasema
Jo 8141	0
Ruso	+ ¹⁾
Tähti	0
Apu	0
Hankkijan Ulla	+
Hankkijan Taava	+
Hankkijan Tapio	1
Drabant	0

1) + = hiukan

Piirros 2.
VILJELYVYÖHYKKEET

Jo 8141-kevätevehnän lajikekuva

Valtion siementarkastuslaitos

23.5.1979

Maatalouden tutkimuskeskuksen kasvinjalostuslaitoksen kevätevehnälinja Jo 8141 on ollut valtion siementarkastuslaitoksen laboratorio- ja kenttäkokeissa vuosina 1975-76 ja 1978. Näihin kokeisiin perustuu seuraava lajikekuvaus.

Jalosteen itsenäisyys ja tunnistamismahdollisuudet

Jo 8141-kevätevehnä poikkeaa havaittavasti muista tuntemistamme vehnälaajikkeista, joten se voidaan todeta itsenäiseksi jalosteeksi.

Lajiketuntomerkit

Jyvä on pieni, lyhyt, aika tasaleveä; sen selkä on vino, harjumainen. Alkio on pyöreän soikea, karkea; kärkikarvat aivan jyvän kärjessä. Jyvän fenolireaktio on hyvin vaalea.

Itutuppi on punertava.

Korsi on ontto ja solmu vähäkarvainen. Korvakkeet ovat vihreät ja niiden reunoissa on runsaasti karvoja. Tuleentumisvaiheessa muuttuu korsi voimakkaan punervaksi.

Tähkä on lyhytvihneinen, tiheä, keskilyhyt ja tasaleveä tai hieman kärkeen kape-neva. Sen väri tuleentuneena on oljenvaalea. Vahamaista härmettä tähkässä on runsaasti. Lapakon alimman jaokkeen reunakarvat ovat pitkät.

Kasvusto on ennen tähkimistä voimakkaan vihreää, hyvin pystyä. Tähkiminen ta-
pahtuu 1-2 pv myöhemmin kuin Rusolla. Täydellä tähkällä kasvusto on 10-15 cm
Rusoa lyhyempää.

Vt. johtaja

Osmo Ulvinen

